

“ТОШКЕНТ ИРРИГАЦИЯ ВА ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИНИ МЕХАНИЗАЦИЯЛАШ МУХАНДИСЛАРИ ИНСТИТУТИ”

МТУ

Ер ресурслари ва кадастр факультети
Давлат кадастрлари кафедраси

МАЪРЎЗА

Мавзу - 3: “Ўзбекистонда давлат шаҳарсозлик кадастри
тизимининг” мазмуни Ашуров А.

Тошкент – 2023

Мавзу: “Ўзбекистонда аҳоли яшаш жойлари кадастри тизимининг мазмуни

1

Кириш

2

Асосий қисим

3

Хулоса

4

Фойдаланилган адабиётлар

Кириш

Давлат шаҳарсозлик кадастрини яратиш ва юриштиш тизими ўз ичига кадастр ахборотларини тўplash, қайта ишлаш, ҳисобга олиш, тизимлаштириш, сақлаш, янгилаб туриш ва фойдаланувчиларга беришни ўз ичига олади. Аҳоли пунктлари ерлари кадастри тизимининг бундай тушуниш тизми ягона услубиёт тамойиллари асосида аҳоли пунктининг табиий-худудий мажмуасини кадастр тизимининг мавзуси сифатида қарашга имкон беради. “Табиий-худудий мажмуа” тушунчаси кўп қиррали бўлиб, ўз ичига аҳоли пункти худудининг участкаларини, ушбу ер участкасининг устида ва остида жойлашган шаҳар хўжалиги объектларини, шунингдек ижтимоий-иқтисодий ва табиий шароитларни ҳамда ер ресурсларини ўзида жамлайди.

Давлат шаҳарсозлик давлат кадастрини ташкил этиш ва юритиш технологиси.

- **Ерлардан оқилона фойдаланиш ва муҳофаза қилишнинг таъминлаш, мулкдорлар, ер егалари, ердан фойдаланувчилар, ижарачиларнинг ҳуқуқларини ҳимоя қилиш, ер меъёрий қиймати, ер солиғини ва ижара ҳақини белгилаш учун обектив асос яратиш, тарихий ер эгаликлари, тарихий-маданий ёдгорликлар чегараларини сақлаш учун зарур бўлган шаҳар ер ресурслари тўғрисидаги аниқ маълумотлар билан давлат ҳокимити ва бошқарув органларини корхона, ташкилотлар, муассасалар ва жисмоний шахсларни ўз вақтида таъминлаш мақсадида давлат шаҳарсозлик кадастри юритилади.**

• Ерларни ҳисобини юритиш ҳақидаги маълумотлар ер учаскаларининг миқдорий ва сифат тавсифлари тўғрисидаги маълумотларни текшириш, бир тизимга келтириш, қайта ишлаш ва сақлашни ушбу ер учаскасида жойлашган бинолар ва иншоотлар, яшил ўсимликлар тўғрисидаги бирламчи ахборотларни бу маълумотларни ушлаб турган ташкилотлардан олишни ўз ичига олади. Маълумотларни тўплаш ва ер ҳисобини юритиш мақсадида ёки ер участкалари ва уларда жойлашган кўчмас мулк объектларини рўйхатга олиш ва уларнинг ҳисобини юритиш, ерларни ёппасига йўқлама қилиш ёки бўлмаса алоҳида ер эгалари, ердан фойдаланишларни рўйхатга олиш жараёнида ўтказиш мумкин. Давлат шаҳарсозлик кадастри Ўзбекистон Республикаси Давлат ер кадастрининг ажралмас таркибий қисми ҳисобланади.

Шаҳарларсозлик кадастрининг асосий вазифалари қуйидагилардан иборат:

Ҳар бир ер участкасининг статусини ва миқдорий-сифат кўрсаткичларини ўзгаришини ўз вақтида аниқлаш ҳамда ҳолатини рўйхатга олиш;

Қайтадан тақсимлаш фондига ўтказиш учун нооқилона фойдаланилаётган ерларни аниқлаш;

- **Ерга бўлган ҳуқуқни ноқониний бошқага ўтказиш ёки эгаллаган ерларни ижарага ноқонуний беришни олдини олиш мақсадларида мулкдорлар, ер егалари ва ердан фойдаланувчилар ҳуқуқларини ҳимоя қилиш ва кафолатни таъминлаш;**

- **Кадастр маълумотларини ҳисобга олиш, қайта ишлаш, сақлаш янгилаб бориш ерларни топологик ва параметрик изоҳларини бирлаштириш;**

- **Ер ислоҳоти мониторинги, ерларни назорат қилиш ва муҳофазалаш бўйича тадбирлар ўтказишни ахборотли таъминлаш, шаҳарнинг бош плани ва бошқа шаҳар қурилиши ҳужжатларини, олиш ўрганиш**

Солиқ ва инверсия сиёсатини ишлаб чиқиш ва ҳаётга тадбиқ қилиш, ерларни иқтисодий баҳолаш ва ер учун тўловлар миқдорини аниқлаш.

**Шахарда давлат ер кадастри ягоа давлат кордина-
талар, баландликлар, картографик проекциялар, ягона
классификаторлар, кодлар, кирувчи ва чиқувчи формат-
лар тизимини қўллашга асосланган, ахборотларни ўзаро
қўшилиши принципига амал қилинган ҳолда Ўзбекистон
Республикасининг бутун ҳудуди учун умумий услубиятда
ўтказилади. Ер кадастри маълумотларига аниқлик кири-
тиш ва янгилаш мақсадларида мулкдорлар, эгаликлар,
фойдаланувчилар ва ер участкаларининг ижарачилари
икки ой муддатда шаҳар қўмитасига ер таркибида вужудга
келган вақтдан бошлаб юз берган ўзгаришлар, пайдо бўл-
ган қўшимча ер эгаликлари, ердан фойдаланувчилар,
ижарачилар, ер участкасини ижарага берилганлиги, маъ-
лумотлар базасига ўзгаришларни тушириш учун гаров
ҳамда ер кадастри хужжатларини тузиш тўғрисида ҳисо-
бот тақдим этадилар.**

Хулоса

Юқорида келтирилган фикр мулоҳазалар шундан гувоҳлик берадики, шаҳарсозлик кадастри тизимининг таркибини шакллантиришда кадастр маълумотларини қайтадан яратиш бўйича ҳаракатларнинг технологик характери ни ҳисоб-га олиш зарур. Маълумотларни қайта яратиш жараёнининг айнан технологик қирраларидан фойдаланиб алоҳида технологик операциялар йиғиндисини шундай тўплаш мумкинки, бунинг натижасида тизимнинг ҳақиқатан ҳам сезиш мумкин бўладиган оралик ёки яқуний материали (маҳсулот) яратилади.

Эътиборингиз учун раҳмат